C/2023/795

8.11.2023.

Nosaukuma reģistrācijas pieteikuma publikācija saskaņā ar 50. panta 2. punkta a) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām

(C/2023/795)

Šī publikācija dod tiesības trīs mēnešu laikā no šīs publikācijas dienas pret pieteikumu izteikt iebildumus atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 51. pantam ([1]).

VIENOTAIS DOKUMENTS

"Gotlandslins"

ES Nr.: PDO-SE-02613 – 3.6.2020

ACVN (X) AĢIN ( )

1. **Nosaukums vai nosaukumi [ACVN]**

"Gotlandslins"

2. **Dalībvalsts vai trešā valsts**

Zviedrija

3. **Lauksaimniecības produkta vai pārtikas produkta apraksts**

3.1. *Produkta veids*

1.6. grupa. Svaigi vai pārstrādāti augļi, dārzeņi un labība

3.2. *Apraksts par produktu, uz kuru attiecas 1. punktā minētais nosaukums*

"Gotlandslins" ir Gotlandē tradicionāli audzētu lēcu (*Lens culinaris*) kaltētas sēklas.

Fizikālās īpašības

Forma: apaļa, ar simetrisku izliekumu abās pusēs.

Ārējais izskats: blāva virsma ar nelielu spīdumu.

Izmērs: aptuveni 2 mm biezumā un 4 mm diametrā.

Organoleptiskās īpašības

Krāsa:

no tīri oranžas (NCS S3050-Y40R) līdz oranžai ar dzeltenas krāsas toņiem (NCS S3050-Y20R) vai zaļas krāsas toņiem (NCS S4040-Y20R). Dažādos veģetācijas periodos audzētām lēcām krāsu kombinācija nedaudz atšķiras.

Smarža:

kaltētām lēcām "Gotlandslins" piemīt maigs svaiga siena vai pļavas timotiņa (*P. pratense*) aromāts;

termiski apstrādātām lēcām "Gotlandslins" – zemes aromātam raksturīgas zaļās notis ar spinātu (*S. oleracea*) niansēm.

Garša:

termiski apstrādātām lēcām "Gotlandslins" piemīt maiga, pākšaugiem raksturīga garša ar sviesta, grauzdētu saulespuķu sēklu un lazdu riekstu notīm. Līdzsvarots saldenums un rūgtenums.

Pēcgarša:

jūtama zāles garšas nots, pēc kuras atraisās aromātiska, noapaļota pikantu garšu buķete, kurā jūtamas sildošu garšvielu, piemēram, krustnagliņu, smaržīgo piparu un kurkumas, nianses, kā arī izteiktas minerālvielu notis.

([1]) OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.

Sajūta mutē:

košļājot ir jūtama izteikti stingra lēcu konsistence, plāna, smalka miziņa un mīksta iekšdaļa ar patīkamu, ilgstošu, krēmīgu pēcgaršu.

Konsistence:

stingra. Plāna miza.

Ķīmiskās īpašības

Ogļhidrāti: 45–51 %, no kuriem cukuri ir aptuveni 1,8–2,2 %.

Šķiedrvielas: 28–32 %

Proteīni: 23–26 %

Tauki: 0,8–1,2 %, no kuriem piesātinātie tauki ir 0,15–0,25 %.

3.3. *Dzīvnieku barība (tikai dzīvnieku izcelsmes produktiem) un izejvielas (tikai pārstrādātiem produktiem)*

—

3.4. *Īpaši ražošanas posmi, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā*

Visam "Gotlandslins" ražošanas procesam no audzēšanas līdz kaltēšanai jānotiek 4. punktā aprakstītajā ģeogrāfiskajā apgabalā.

3.5. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta griešanas, rīvēšanas, iepakošanas u. c. īpašie noteikumi*

—

3.6. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta marķēšanas īpašie noteikumi*

—

4. Ģeogrāfiskā apgabala īsa definīcija

"Gotlandslins" ražošanas apgabalā ietilpst Gotlandes (*Gotland*) un Fores (*Fårö*) salas un blakus esošās mazās salas, izņemot *Stora Karlsö* un *Lilla Karlsö*.

5. Saikne ar ģeogrāfisko apgabalu

Saikni starp "Gotlandslins" īpašībām un Gotlandes audzēšanas apgabalu pamatā veido dabas apstākļi un ar "Gotlandslins" audzēšanu Gotlandē tradicionāli saistītie cilvēkfaktori.

Produkta specifika

Tā kā lēcu krūmāji ir pielāgojušies vietējiem dabas apstākļiem, produktam "Gotlandslins" piemīt noteiktas specifiskas īpašības.

"Gotlandslins" ir salīdzinoši mazs lēcas ar plānu mizu un stingru mīkstumu. Ģenētisko variāciju dēļ "Gotlandslins" ir unikāls krāsu toņu spektrs – no tīri oranžas krāsas līdz oranžai ar dzeltenas un/vai zaļas krāsas niansēm.

Lēcu krūmāju salīdzinoši lēnais augšanas temps piešķir "Gotlandslins" daudzslāņainu garšu, kuras pamatā ir pākšaugu garšas elementi, kā arī sviesta, grauzdētu saulespuķu sēklu un lazdu riekstu notis, kam seko viegla zāles garšas nots, pēc kuras atraisās aromātiska, noapaļota pikantu garšu buķete.

Atšķirībā no citiem Zviedrijas tirgū pārdoto lēcu veidiem "Gotlandslins" garšai piemīt izteiktas minerālvielu, sviesta un riekstu notis. "Gotlandslins" ir arī salīdzinoši īss vārīšanas laiks, un līdz ar to veidojas intensīvāka garša un izsmalcināta sajūta mutē.

Saikne ar Gotlandes dabas apstākļiem

Gotlandē ir īpaši dabas apstākļi. Pamatiežu sastāva lielāko daļu veido nogulumiežu silūra kaļķakmens un merģeļa slāneklis. Pamatiežus klāj plāna (0–1 m bieza) augsnes kārta, ko veido kaļķains morēnu māls, smiltis un grants. Augsnes ir nedaudz sārmainas. Daudzviet ir atsegts kaļķakmens slānis.

Klimatu ietekmē Gotlandes atrašanās vieta – Baltijas jūras vidū. Pavasaris atnāk vēlu, bet rudens un ziemas ir maigas. Vidējā temperatūra jūlijā ir aptuveni 16 grādi pēc Celsija, un saulesgaismas stundu skaits ir viens no lielākajiem Zviedrijā (> 1 900 saulesgaismas stundu gadā). Nokrišņu daudzums ir niecīgs (aptuveni 500–600 mm gadā). Lielākā daļa nokrišņu izkrīt no augusta līdz decembrim. Pavasaris ir sauss, tāpat kā lielākā daļa vasaras. Bieži vien ir ilgstoši periodi, kad nokrišņu daudzums ir niecīgs vai to nav vispār; tas ietekmē lēcu audzēšanas iespējas un rada būtiskus ierobežojumus gan audzētājiem, gan audzētajai kultūrai.

"Gotlandslins" ir Gotlandē tradicionāli audzētu lēcu (*Lens culinaris*) vietējā paveida kaltētas sēklas. Pateicoties sistemātiskai sēklu atlasei nākamā gada sējai, lēcas "Gotlandslins" ir labi pielāgotas īpašajiem Gotlandē valdošajiem dabas apstākļiem. "Gotlandslins" piemīt arī ģenētiska variācija, kas ļauj tām īpaši labi pārciest sausuma periodus, kas to veģetācijas periodā Gotlandē ir bieža parādība.

Sakarā ar pielāgošanos Gotlandes specifiskajiem dabas apstākļiem no tradicionālajiem Gotlandes lēcu krūmājiem, kas auguši nabadzīgajās kaļķakmens augsnēs, iespējams iegūt līdz pat 15 % vairāk lēcu nekā no tādiem pašiem lēcu krūmājiem, ko audzē Skones (*Skåne*) auglīgajās augsnēs. Šis lēcu krūmājs Gotlandes nabadzīgajās un kaļķakmens augsnēs spēj veidot dziļu un noturīgu sakņu sistēmu, tāpēc šo lēcu vietējais paveids šajās augsnēs aug labāk nekā citi kultivētie lēcu paveidi.

Klimats un augsnes īpašības nozīmē, ka "Gotlandslins" aug lēni (to augšanas laiks ir aptuveni 120 dienas). Lēnais augšanas temps un kaļķakmens augsnes piešķir produktam "Gotlandslins" raksturīgo garšas profilu un minerālvielu notis.

Saikne ar cilvēkfaktoriem, kurus nosaka ģeogrāfiskais apgabals

Tā kā Gotlandes lēcu krūmāju audzēšanai vajadzīgi noteikti augšanas apstākļi, "Gotlandslins" ir grūti audzējama kultūra. Tāpēc "Gotlandslins" audzēšana ir liels izaicinājums, kas prasa no audzētāja zināšanas par lēcu krūmāju specifiskajām vajadzībām, kā arī par vietējiem augsnes un klimatiskajiem apstākļiem, kas nepieciešami, lai lēcu krūmāji labi augtu un dotu ražu, kam piemīt produktam "Gotlandslins" raksturīgās īpašības.

Lēcu krūmājs, ko audzē produkta "Gotlandslins" iegūšanai, ir salīdzinoši mazs un aizņem nelielu augsnes daļu. Lai nodrošinātu, ka jaunos lēcu augus nenomāc nezāles, "Gotlandslins" audzē nabadzīgās smilšainās augsnēs, kas ierobežo nezāļu augšanu. Turklāt "Gotlandslins" audzētāji izmanto graudaugus, parasti auzas (*Avena sativa*), kā starprindu kultūras, kas nodrošina lēcu krūmājiem atbalstu un attur nezāļu savairošanos līdz brīdim, kad lēcu krūmāji ir nostiprinājušies un nosedz zemi. Starprindu kultūru audzēšana liek audzētājiem līdzsvarot lēcu "Gotlandslins" un graudaugu attiecības, pielāgojot audzēšanu dažādu apgabalu īpatnībām tā, lai lēcu krūmāji saņemtu pietiekami daudz gaismas un atbalsta, bet graudaugi nekavētu "Gotlandslins" augšanu.

Audzētāji "Gotlandslins" parasti sēj aprīļa vidū. Lēcas "Gotlandslins" ir pielāgojušās Gotlandes klimatam un var pārciest atsevišķas salnas. Pielāgošanās rezultātā lēcu krūmājiem ir ilgs veģetācijas periods (apmēram 120 dienas), kas nepieciešams lēcu "Gotlandslins" attīstībai Gotlandes vēsajā klimatā ar daudzajām saulesgaismas stundām. "Gotlandslins" augšanas temps ir daudz lēnāks nekā citām Zviedrijā importētajām lēcām, kuru veģetācijas periods parasti ir no 80 līdz 100 dienām. Lēnais augšanas temps nosaka "Gotlandslins" raksturīgo īpašību veidošanos.

Lēcas "Gotlandslins" un starprindu kultūru graudus novāc vienlaicīgi. Ražas novākšana notiek tad, kad "Gotlandslins" pākstis sāk kļūt brūnas. Audzētājs ražu rūpīgi izkuļ (600–800 apgr. minūtē), izmantojot īpaši asus asmeņus, lai kulšanas laikā nerastos "Gotlandslins" kvalitātei neatbilstoši lēcu nobrāzumi. Novākto graudu un pākšaugu maisījums tiek izkaltēts un pārlasīts. Ražas pārlasīšanas laikā audzētāji lēcas "Gotlandslins" ar sietu atdala no graudiem.

Atsauce uz specifikācijas publikāciju

https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/foretag-regler-kontroll/livsmedelsinformation-markning-halsopastaenden/skyddade-beteckningar/produktspecifikation_ansokan_gotlandslins_2023_03_20.pdf